

ดร.วรพล โสคติยานุรักษ์

เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ตลาดทุนไทยปัจจุบันมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (market capitalization) เกือบเท่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (gross domestic product) และมีบริษัทจดทะเบียนจำนวนเกือบ 600 บริษัท ตลาดทุนจึงมีบทบาทสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจไทยอย่างมาก และเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนภาคธุรกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน

ที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยมีพัฒนาการที่ดีในด้านการกำกับดูแลกิจการ (corporate governance : CG) เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยในปี 2555 ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการของธนาคารโลก (The Report on the Observance of Standards and Codes : Corporate Governance Country Assessment : CG-ROSC) ด้วยคะแนนที่สูงที่สุดในภูมิภาคอาเซียน และได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการของตลาดทุนในเอเชีย ที่จัดทำโดย ASEAN Corporate Governance Association และ CLSA Asia Pacific Markets (CG Watch) อยู่ในระดับที่ 3 จาก 11 ประเทศ และได้รับคะแนนประเมิน ASEAN CG Scorecard ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่จัดทำโดย ASEAN Capital Market Forum ด้วยคะแนนที่สูงที่สุดในอาเซียนเช่นกันติดต่อกันเป็นปีที่สอง เรียกได้ว่าตลาดทุนไทยของเราได้รับความเชื่อมั่นและเป็นผู้นำในเรื่องของ CG ในระดับสากลเลยทีเดียว

อย่างไรก็ดี ธุรกิจจะมี CG ดีเพียงอย่างเดียวไม่ได้ครับ เพราะเราไม่ได้อยู่คนเดียวในโลกนี้ ตัวอย่างเช่น เมื่อพิจารณาในบริบทของบริษัทแล้ว เรามีผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทของเรามากมาย ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้าทางธุรกิจ พนักงานของเรา รวมไปถึงสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่จะต้องให้ความสำคัญในการที่จะให้ทุกฝ่ายเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วย เพราะเราอยู่ในโลกที่เป็นดาวดวงเดียวที่มนุษย์จะอาศัยอยู่ได้ เราจึงควรปกป้องรักษาให้โลกของเราอยู่ได้และยั่งยืนในระยะยาว มิใช่เพื่อตัวของเราเองเท่านั้น แต่เพื่อลูกหลานของเราด้วย

โดยเล็งเห็นความสำคัญของความยั่งยืนตามที่ได้กล่าวข้างต้น ก.ล.ต. จึงได้ยกร่างแผนพัฒนาความยั่งยืนสำหรับบริษัทจดทะเบียน (Sustainability Development Roadmap) ขึ้นเพื่อสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนมีแนวปฏิบัติที่ดีเรื่องการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งรวมถึงมีมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วย ซึ่งแผนพัฒนาความยั่งยืนสำหรับบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวจะเน้นให้ความสำคัญใน 3 มิติ ได้แก่ มิติแรก CG in Substance คือ การยกระดับให้บริษัทจดทะเบียนให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเน้นในสาระสำคัญมากขึ้น มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง หลังจากที่ในช่วงที่ผ่านมาเน้นในเรื่องของเอกสารหรือรายงาน

มิติที่สอง CSR in Process คือ การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในกระบวนการทำงานปกติของธุรกิจ กล่าวคือ เราไม่ต้องรอถึงสิ้นปีถึงจะบริจาคแล้วถือเป็น CSR ครับ ต้องคิดไป ทำไป โดยธุรกิจสามารถดำเนินการอย่างจริงจัง มีการกำหนดนโยบายแบบ Top-Down ลงไป ในส่วนของแผนงานในด้านต่าง ๆ ทั้ง แผนกลยุทธ์ แผนการตลาด แผนบริหารงานบุคคล ให้อุปสงค์ความต้องการของผู้มีที่เกี่ยวข้อได้อย่างเหมาะสมกับธุรกิจของตน

ในส่วนของบุคลากรของบริษัทนั้น เป็นเรื่องสำคัญมากนะครับ เพราะเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของกิจการที่สมควรยิ่งที่จะได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี เมื่อเขาได้รับการดูแลที่ดีแล้ว ก็จะมีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่ดีต่อไป ผมขอยกตัวอย่างโครงการเกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งเป็น CSR in process ที่บริษัทสามารถดำเนินการได้ง่าย ๆ นะครับ คือ “โครงการนายจ้างใจดี” ซึ่ง ก.ล.ต. ได้ริเริ่มขึ้นในปีผ่านโครงการความรู้ด้านการเงินในที่ทำงาน (Financial Literacy in workplace) เป็นโครงการที่ ก.ล.ต. จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายทรัพยากรบุคคลของบริษัท เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน เป็นที่ปรึกษาแนะแนวการวางแผนการเงินให้แก่พนักงานบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ โดยหวังให้พนักงานบริษัทจัดการการเงินของตนให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงชีวิต และมีความมั่นคงทางการเงินได้ในระยะยาว โครงการดังกล่าวได้รับการตอบรับอย่างดีจากองค์กรนายจ้าง โดยสำนักงานได้จัดอบรมไปแล้ว 2 รุ่น มีผู้เข้าอบรมจาก 56 องค์กร มีทั้งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัททั่วไป และหน่วยงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีพนักงานในสังกัดรวมกันรวม 100,000 คน และยังมีบริษัทที่รอคิวในการอบรมรุ่นต่อ ๆ ไป ทั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลโดย Chartered Institute of Personnel Development (CIPD) จากประเทศอังกฤษ พบว่าการให้ความรู้ด้านการเงินในที่ทำงาน จะช่วยลดการขาดงาน และรักษาพนักงานให้อยู่กับองค์กรได้ในระยะยาวครับ

มิติที่สาม Anti-corruption in practice หรือ การต่อต้านการคอร์รัปชันนี้ก็สำคัญมากครับ เพราะปัญหาการคอร์รัปชันเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ และจะทำให้เราอ่อนแอลง เพราะเราได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการโดยวิธีอื่น ไม่ต้องแข่งขัน ไม่ต้องพัฒนา ในที่สุดก็จะอ่อนแอ จะสู้กับใคร จะแข่งขันกับใครก็ได้ เราจึงต้องช่วยกันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดย ก.ล.ต. มุ่งมั่นให้ผู้ร่วมในตลาดทุนทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นบริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ฯลฯ เป็นต้นแบบที่ดีในการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยลงมือทำอย่างจริงจังและสร้างวัฒนธรรมการไม่คอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเป็นผู้รับหรือผู้ให้ครับ

จากแนวทาง 3 มิติข้างต้นนั้น ได้ถูกนำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมแล้วในหลาย ๆ รูปแบบ โดย ก.ล.ต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน เช่น การปรับปรุงหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูล โดยกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่ขออนุญาตออกและเสนอขายหลักทรัพย์ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน CSR ในรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ลงทุนหรือคู่ค้าที่สนใจเลือกลงทุนในบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องดังกล่าว

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังสนับสนุนสถาบันไทยพัฒน์ จัดทำดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าด้าน CSR และการต่อต้านการคอร์รัปชัน เพื่อประเมินระดับการพัฒนาด้าน CSR และการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับคอร์รัป

ชั้นสำหรับบริษัทจดทะเบียนเป็นครั้งแรกของไทย โดยดัชนีชี้วัดดังกล่าวจะเป็นตัววัดความก้าวหน้าในการดำเนินการด้าน CSR และการต่อต้านคอร์รัปชันของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนมีข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานของตนเอง กับปีก่อนหน้า และเป็นเกณฑ์มาตรฐานให้บริษัทจดทะเบียนพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไป

ก.ล.ต. ยังได้ปรับปรุงเว็บไซต์ “CG Thailand” เพื่อให้เป็นศูนย์รวมข้อมูลในทีเดียวเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ตลาดทุนไทยเป็นที่ยอมรับในสากล โดยขยายขอบเขตจากการเป็นกิจการที่มีการกำกับดูแลที่ดี ให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมผลการประเมินในระดับประเทศ และระดับบริษัทจดทะเบียนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เผยแพร่บทความและพัฒนาการที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยผู้สนใจสามารถค้นหาข้อมูลทาง www.cgthailand.org

ผมเชื่อครับว่า “**ทุน คู่กับความดี**” ทำดี ทุนก็มา ทำไม่ดี ทุนก็ไม่มา เมื่อธุรกิจดี ใส่ใจสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย นักลงทุนก็มีความเชื่อมั่น พร้อมทั้งจะสนับสนุนและให้เงินทุนแก่บริษัท และหากทุกฝ่ายในตลาดทุนร่วมใจกันดำเนินกิจการที่คำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และร่วมกันต่อต้านการคอร์รัปชัน จะเป็นกำลังสำคัญที่ส่งเสริมให้สังคมไทยและโลกใบนี้เติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ ในส่วนของการต่อต้านคอร์รัปชันที่ผมกล่าวไว้ข้างล่านั้น ผมจะเล่ารายละเอียดให้ฟังในฉบับต่อไปครับ
